

Na osnovu Amandmana LXXXII tačka b) st. 5. i 6. na Ustav Republike Srpske, člana 115. Ustava Republike Srpske, člana 61. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 104/11 i 92/12) i člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 114/12, 29/13 i 90/14), Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske, na sjednici održanoj 8. avgusta 2023. godine, d o n i j e l o j e

R J E Š E N J E

Nije prihvatljiv zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske za utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske broj: 02/1-021-812/23, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 20. jula 2023. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Predsjedavajuća Vijeća naroda Republike Srpske dostavila je 2. avgusta 2023. godine Ustavnom sudu Republike Srpske - Vijeću za zaštitu vitalnog interesa (u daljem tekstu: Vijeće) akt broj: 03.1/I-520/22, kojim se, saglasno zahtjevu Kluba delegata bošnjačkog naroda, traži utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske broj: 02/1-021-812/23, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 20. jula 2023. godine. Uz navedeni akt dostavljeni su predmetni zakon, Odluka o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda broj: 03/8.02-3-020-25/23 od 28. jula 2023. godine, te obrazloženje ove odluke sa amandmanom broj: 03/8.02-3-020-25-1/23 od 28. jula 2023. godine. U aktu predsjedavajuće Vijeća naroda navodi se da je Narodna skupština Republike Srpske na Četvrtoj redovnoj sjednici, održanoj 20. jula 2023. godine, izglasala Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske broj: 02/1-021-812/23, te je, saglasno Amandmanu LXXXII na Ustav Republike Srpske, ovaj zakon dostavljen na razmatranje Vijeću naroda Republike Srpske. Takođe, navedeno je da je Klub delegata bošnjačkog naroda, svojim aktom broj: 03/8.02-3-020-25/23 od 28. jula 2023. godine, pokrenuo proceduru za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda jer, kako se navodi u aktu predsjedavajuće, smatra da su ovim zakonom ugroženi vitalni nacionalni interesi bošnjačkog naroda. S obzirom na to da Vijeće naroda Republike Srpske nije postiglo saglasnost svih klubova povodom predmetnog zakona, kao ni Zajednička komisija Narodne skupštine i Vijeća naroda, pitanje je proslijeđeno Ustavnom sudu – Vijeću za zaštitu vitalnog interesa, da odluči da li je osporenim Zakonom o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Pored navedenog, u prilogu akta predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske dostavljeni su izvodi iz stenograma sa Četvrte redovne sjednice Narodne skupštine Republike Srpske održane 20. jula 2023. godine, Pete redovne sjednice Vijeća naroda Republike Srpske održane 1. avgusta 2023. godine i Treće sjednice Zajedničke komisije Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda održane 2. avgusta 2023. godine.

Na osnovu navedenog akta predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske i priložene dokumentacije, Vijeće za zaštitu vitalnog interesa je utvrdilo da je Klub delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, 28. jula 2023. godine, pod brojem 03/8.02-3-020-25/23, donio Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u

Zakonu o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske, koju je podržalo pet delegata, dok su tri bila protiv, te da se u Vijeću naroda o navedenom zahtjevu Kluba delegata bošnjačkog naroda glasalo po proceduri za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, ali nije postignuta saglasnost svih klubova u ovom vijeću. Takođe, da Zajednička komisija Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda Republike Srpske na sjednici održanoj 2. avgusta 2023. godine nije postigla saglasnost povodom ovog pitanja, pa je predmetni zakon proslijeđen Ustavnom sudu – Vijeću za zaštitu vitalnog interesa, da odluči da li je u konkretnom slučaju povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Pored toga, Vijeće je konstatovalo da je u Obrazloženju Odluke o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda navedeno da Klub delegata bošnjačkog naroda smatra da je osporenim zakonom direktno povrijeđen identitet bošnjačkog konstitutivnog naroda, teritorijalni integritet i suverenitet Bosne i Hercegovine, odnosno vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda utvrđen članom 70. stav 6. alineja 9. Ustava Republike Srpske. Nadalje, ističe se da Bošnjaci kao konstitutivni narod svoj identitet vezuju za državu Bosnu i Hercegovinu, koja se dijelovima ovog zakona negira, čime se istovremeno negira i identitet Bošnjaka kao njenog konstitutivnog naroda. Osporeni zakon kojim je, kako se dalje navodi, u Krivični zakonik Republike Srpske dodata nova glava XVIIa, pod nazivom „Krivična djela protiv časti i ugleda“ (član 8), može u praksi dovesti do negiranja Bosne i Hercegovine, Ustava Bosne i Hercegovine i njime i međunarodnim pravom zagwarantovanih ljudskih prava te, s obzirom na to da ugrožava slobodu govora građana, zaustaviti Bosnu i Hercegovinu na njenom putu evroatlantskih integracija. U vezi sa navedenim Klub delegata bošnjačkog naroda je Amandmanom I na osporeni zakon predložio da se član 8. briše, ističući pritom da se na taj način nastoji otkloniti smetnja koju je donosilac osporenog zakona postavio na evroatlantski put Bosne i Hercegovine kao odrednice identiteta Bošnjaka, te zaštititi Ustavom i međunarodnim pravom zagwarantovano pravo na slobodu izražavanja.

Imajući u vidu navedeno Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju provedena procedura saglasno Amandmanu LXXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je dopunjen član 70. Ustava.

Prilikom odlučivanja o prihvatljivosti predmetnog zahtjeva, Vijeće je, takođe, uzelo u obzir i odredbe člana 48. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 114/12, 29/13 i 90/14), kojim je, pored ostalog, propisano da će uz zahtjev za ocjenu vitalnog nacionalnog interesa podnosilac zahtjeva Vijeću obavezno dostaviti: dokaz o sprovedenoj proceduri u smislu odredaba člana 70. Ustava Republike Srpske (alineja 1) i obrazloženje zahtjeva sa naznakom povrede vitalnih interesa iz člana 70. Ustava Republike Srpske (alineja 2).

Kada se imaju u vidu prevažodno navodi Obrazloženja Odluke o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa Kluba delegata bošnjačkog naroda, Vijeće je ocijenilo da nije prihvatljiv zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda Republike Srpske za utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske broj: 02/1-021-812/23. Po ocjeni Vijeća, Obrazloženje je paušalno jer ne sadrži pravnu argumentaciju u smislu ustavnih garancija o zaštiti vitalnih nacionalnih interesa, već se njime, u suštini, ukazuje na povredu državnih atributa Bosne i Hercegovine, te moguću povredu Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, kako iz sadržaja ovog obrazloženja proizlazi,

podnosilac zahtjeva prvenstveno navodi da osporeni zakon negira teritorijalni integritet i suverenitet Bosne i Hercegovine, kao i da u praksi može dovesti do negiranja Bosne i Hercegovine, Ustava Bosne i Hercegovine i njime i međunarodnim pravom zagwarantovanih ljudskih prava, te zaustaviti Bosnu i Hercegovinu na njenom putu evroatlantskih integracija, iz čega podnosilac zahtjeva posredno izvodi zaključak da je time narušen identitet bošnjačkog naroda, koji oni vezuju za državu Bosnu i Hercegovinu. Dakle, kako iz navedenog proizlazi, podnosilac zahtjeva nije konkretizovao na koji način je, u smislu relevantnih normi i garancija Ustava Republike Srpske, povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda, tako da se sadržaj Obrazloženja ne može dovesti u vezu sa odredbom alineje 9. Amandmana LXXVII kojim je dopunjen član 70. Ustava Republike Srpske, na koju se ukazuje u zahtjevu.

Imajući u vidu navedeno, Vijeće je ocijenilo da se u konkretnom slučaju Obrazloženje Odluke o pokretanju zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda ne može smatrati obrazloženjem u smislu odredbe člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, jer ne sadrži razloge koji se mogu dovesti u vezu sa relevantnim odredbama Ustava Republike Srpske o zaštiti vitalnih nacionalnih interesa konstitutivnih naroda.

S obzirom na navedeno Vijeće je odlučilo da nije prihvatljiv zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske broj: 02/1-021-812/23, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 20. jula 2023. godine.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje Vijeće za zaštitu vitalnog interesa donijelo je u sastavu: predsjedavajući Vijeća i predsjednik Suda mr Džerard Selman i sudije: Svetlana Brković, Amor Bukić, Zlatko Kulenović, prof. dr Radimir V. Lukić, prof. dr Ivanka Marković i akademik prof. dr Snežana Savić.

Broj: UV-3/23
8. avgusta 2023. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Vijeća za zaštitu vitalnog
interesa
Ustavnog suda Republike
Srpske
Mr Džerard Selman s.r.